

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การออม (Saving) หมายถึง การแบ่งเงินส่วนหนึ่งจากรายได้ที่หักจากค่าใช้จ่ายแล้ว นำมาเก็บสะสมไว้เพื่อเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในอนาคต เช่น ค่ารักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย ยามแก่ชราหรือเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น การออมมีหลายประเภท เช่น การฝาก-ถอนเงินกับธนาคาร การทำประกันชีวิต การซื้อหลักทรัพย์ การลงทุนในหุ้นกู้ การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อสลากออมสิน การซื้อทองคำแท่ง หรือการซื้อกองทุนรวมต่างๆ เช่น กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) , กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF) เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยนั้น การซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพื่อเก็บออมเงินนั้นกำลังได้รับความนิยมเพราะนอกจากจะได้เก็บออมแล้ว ยังได้สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเมื่อพิจารณาจำนวนผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2555 มีจำนวนลูกค้าที่ลงทุนในกองทุนรวมRMF อยู่ทั้งหมด423,133 ราย เพิ่มขึ้นเป็น456,848 ราย ในปี 2556หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 92.6 และมีมูลค่ากองทุนรวมในปี 2555 เป็นมูลค่า 116,670 ล้านบาท เพิ่มขึ้น132,218 ล้านบาท ในปี 2556 หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 88.24 ส่วนลูกค้าที่ลงทุนในกองทุนรวม LTF ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โดยมีจำนวนลูกค้า 738,204 ราย ในปี 2555 และเพิ่มขึ้นในปี 2556 เป็น 828,196 ราย หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มร้อยละ 89.13 และมีมูลค่ากองทุนรวมในปี 2555 เป็นมูลค่า181,115 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในปี 2556 เป็นจำนวน 205,253 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.23 (ตารางที่ 1.1) จะเห็นว่าประชาชนเริ่มหันมาสนใจการออมในรูปแบบการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนหุ้นระยะยาวมากขึ้น

ตารางที่ 1.1 จำนวนของผู้ลงทุนและมูลค่าหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF และ กองทุนรวม LTF ทั้งประเทศในปี 2555-2556

ประเภทของ กองทุน	ปี 2555		ปี 2556		อัตราการเพิ่มขึ้น(ร้อยละ)	
	จำนวนผู้ ลงทุน (ราย)	มูลค่า กองทุนรวม (ล้านบาท)	จำนวนผู้ ลงทุน (ราย)	มูลค่า กองทุนรวม (ล้านบาท)	จำนวนผู้ ลงทุน (ราย)	มูลค่า กองทุน รวม
กองทุนรวมRMF	423,133	116,670	456,848	132,218	92.62	88.24
กองทุนรวมLTF	738,204	181,115	828,196	205,253	89.13	88.23
รวม	1,161,337	297,785	1,285,044	337,471	90.37	88.24

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2555

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ(RMF)คือกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนของบุคคลเพื่อใช้สำหรับเตรียมความพร้อมเกษียณอายุอย่างมีคุณภาพผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเนื่องจากเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินปีละ 500,000 บาท ทั้งนี้ให้นับรวมเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณีผู้ลงทุนจะได้รับประโยชน์จากการประหยัดภาษีเงินได้ทันทีตั้งแต่ปีแรกที่เริ่มลงทุน โดยผู้ลงทุนต้องลงทุนขั้นต่ำ 3% ของเงินรายได้หรือ ลงทุนขั้นต่ำ 5,000 บาทติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปีการขายคืนหน่วยลงทุนจะทำได้เมื่อผู้ลงทุนอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปี และลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก (ตารางที่ 1.3)

ส่วนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) คือ กองทุนรวมเพื่อการลงทุนในตราสารแห่งทุนในระยะยาวที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 10 ปี เพื่อส่งเสริมการลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ผ่านกองทุนรวม เพื่อสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบตลาดทุนของประเทศไทยและยังช่วยสร้างวินัยในการออมเนื่องจากกองทุนรวมประเภทนี้ต้องการเน้นให้ผู้ลงทุนลงทุนในระยะยาวจึงมีการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเพื่อจูงใจเงินลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 15%ของรายได้ในแต่ละปีแต่ต้องไม่เกิน 500,000 บาท โดยผู้ลงทุนต้องลงทุนขั้นต่ำ 3% ของเงินรายได้หรือ ลงทุนขั้นต่ำ 5,000 บาท และถือครองหน่วยลงทุนติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปี ปฏิทิน(ตารางที่ 1.3)

ลำพูนเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบน ที่เป็นที่ตั้งของเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ลำพูน ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจหลักมีโรงงานอุตสาหกรรมมาตั้งและมีวัดฤดูบิในแรงงาน และการคมนาคมขนส่งที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน การจ้างงานในจังหวัดลำพูนเพิ่มขึ้นจาก 274,705 คน ในปี 2551 เป็น 282,737 คน ในปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) และเกิดการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นทำให้จังหวัดลำพูนมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน (GPP per capita) จำนวน 127,261 บาท และในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 140,575 บาท (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) เมื่อลำพูนมีเขตนิคมอุตสาหกรรมและการจ้างงาน จึงเป็นเหตุผลหนึ่งให้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชน เป็นจำนวน 11 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารชนชาติ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นอกจากธนาคารจะให้บริการด้านการฝากถอนเงิน การเปิดบัญชี การให้สินเชื่อแล้วยังให้บริการซื้อ-ขายกองทุนรวมต่างๆ ปัจจุบันมีธนาคารพาณิชย์หลายแห่งที่เปิดให้บริการซื้อ-ขายกองทุนรวม แต่กองทุนรวมที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุดประเภทหนึ่ง คือ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เนื่องจากได้สิทธิลดหย่อนภาษี โดยผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้ตามความต้องการและความเสี่ยงที่จะรับได้

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของธนาคารกรุงเทพเป็นกองทุนรวมที่ได้รับความนิยมจากผู้ลงทุนเนื่องจากธนาคารกรุงเทพได้รับการยกย่องให้เป็น "ธนาคารแห่งปี" ติดต่อกันมา 7 ปี โดยวารสารการเงินธนาคาร นับเป็นครั้งที่ 7 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จากการทำกำไรสุทธิสูงเป็นอันดับ 3 ในระบบธนาคารพาณิชย์ และด้านความมั่นคงทางการเงินนอกจากนี้ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนหุ้นระยะยาวของธนาคารกรุงเทพ ยังให้ผลตอบแทนแก่นักลงทุนมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับกองทุนรวมของธนาคารพาณิชย์อื่น (บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด, 2556)

ตารางที่ 1.2 จำนวนลูกค้าที่ซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ของ
ธนาคารกรุงเทพ ในจังหวัดลำพูน ในปี 2554 -2556

สาขา	ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556	
	จำนวน ลูกค้า (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน ลูกค้า (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน ลูกค้า (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ
ลำพูน	478	27.27	510	25.91	561	25.96
นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	336	19.17	412	20.93	443	20.50
บิ๊กลีลาลำพูน	357	20.36	397	20.18	439	20.31
อุโมงค์	298	17	335	17.02	376	17.40
บ้านธิ	284	16.20	314	15.96	342	15.83
รวม	1,753	100	1,968	100	2,161	100

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดลำพูน

ตารางที่ 1.3 ลักษณะของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

รายการ	กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)
วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	สนับสนุนให้ประชาชนออมเงินไว้ใช้ในยามเกษียณ	สนับสนุนการลงทุนระยะยาวในตลาดทุนผ่านกองทุนรวมซึ่งเป็นผู้ลงทุนสถาบันเพื่อช่วยสร้างเสถียรภาพของตลาดทุนไทย
นโยบายกองทุน	มีนโยบายการลงทุนที่หลากหลายเพื่อรองรับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามช่วงอายุของผู้ลงทุนตั้งแต่ความเสี่ยงต่ำถึงความเสี่ยงสูง	มีนโยบายแบบเดียวคือ กองทุนรวมตราสารทุน (เน้นลงทุนในหุ้นจดทะเบียนใน SET และ MAI โดยเฉลี่ยรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของ NAV)
เงื่อนไขการลงทุนเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี	<ul style="list-style-type: none"> - ลงทุนต่อเนื่องทุกปีโดยลงทุนขั้นต่ำอย่างน้อย 3% ของรายได้ในแต่ละปีหรือ 5,000 บาท - สามารถซื้อหน่วยลงทุนปีเว้นปีได้ - ต้องลงทุนและถือหน่วยลงทุนจนกระทั่งอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์รวมทั้งต้องลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก (นับแบบวันชนวัน) เช่น ซื้อหน่วยลงทุนตอนอายุ 53 ปี ก็ต้องลงทุนต่อเนื่องไปจนครบ 5 ปี แม้อายุจะเกิน 55 ปีแล้วก็ตาม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีข้อกำหนดให้ลงทุนต่อเนื่องแต่ปีใดที่มีการลงทุนต้องถือหน่วยลงทุนไว้อย่างน้อย 5 ปีปฏิทิน - กรณีที่ผู้ลงทุนสั่งขายหรือสับเปลี่ยนระหว่างกองทุน LTF หน่วยลงทุนที่ซื้อก่อนจะถูกนำไปขายก่อน (First-In First-Out : FIFO) โดยผู้ลงทุนไม่สามารถกำหนดให้ บลจ.ขายหน่วยลงทุนก้อนอื่นที่ซื้อทีหลังได้
เงินลงทุนที่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี	<ul style="list-style-type: none"> - เงินซื้อหน่วยลงทุน จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 15 % ของเงินได้ในแต่ละปีโดยเมื่อนับรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แล้ว ต้องไม่เกิน 500,000 บาท - กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุนไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินซื้อหน่วยลงทุนใน LTF จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริงสูงสุดไม่เกิน 15 % ของเงินได้ในแต่ละปี ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท ส่วนกำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุนไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2555

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านพบว่า งานการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวม ในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น สุขน การวัฒนาศิริกุล (2548) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมพริมาเวสต์ของลูกค้านักวิชาการพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ปีพ.ศ. 2550 ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักวิชาการไทยพาณิชย์จำกัด(มหาชน) สาขาท่าแพอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่จุไรรัตน์อินตะชุ่ม(2551) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนเปิดไทยพาณิชย์สะสมทรัพย์ตราสารหนี้ของลูกค้านักวิชาการในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่อัฉริวรรณ ผดุงนิธิมานนท์ (2552) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนเปิด ยูโอบี ชัวร์ เดลี ของลูกค้านักวิชาการยูโอบี จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดเชียงใหม่ อริยาภรณ์ ศรีวิสัย (2553) ทำการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนของนักลงทุนในกองทุนรวมตลาดเงินจังหวัดเชียงใหม่ ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนธนาชาติ จำกัดแต่ในที่นี่จะทำการศึกษากองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพและกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของธนาคารกรุงเทพ ตลอดจนพฤติกรรมของลูกค้านักวิชาการกรุงเทพ จำกัด ในจังหวัดลำพูน ในการเลือกลงทุนและมีความรู้ความเข้าใจในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวอย่างไรรวมถึงการศึกษาปัจจัยที่ทำให้ลูกค้านักวิชาการสนใจซื้อกองทุนรวมของธนาคารกรุงเทพซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งธนาคารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการให้บริการของพนักงานธนาคารกรุงเทพให้มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของลูกค้า และวางแผนการตลาดที่เหมาะสมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักวิชาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักวิชาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ และกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้านักวิชาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดลำพูน

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนบัวหลวง จำกัด ในการกำหนดนโยบายการลงทุน เพื่อเพิ่มประ

สิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการตลาด สำหรับใช้สนับสนุนแนวทางการวางกลยุทธ์ทางการตลาดในด้านกองทุนรวมเพื่อเพิ่มปริมาณลูกค้า และเพิ่มมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของธนาคารกรุงเทพ ในจังหวัดลำพูนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved